

TEKSTİL ÜRETİMİNE PERFORMATİF YAKLAŞIMLAR

Zehra DOĞAN SÖZÜER¹

¹Dr. Öğr. Üyesi. Haliç Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi zehradogan(at)halic.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0318-5381

Sözür, Zehra Doğan. “Tekstil Üretiminde Performatif Yaklaşımlar”. ulakbilge, 39 (2019 Ağustos): s. 527-534.
doi: 10.7816/ulakbilge-07-39-03

Öz

Bu araştırmada, çoğunlukla bir sanat nesnesi ortaya koymayan performans sanatında, kendine has teknikleri olan tekstil malzemesinin üretme eylemi içerisinde icra edildiği durumlar incelenmektedir. Günümüz sanat performanslarında; aksiyon üretimin veya üretim hareketinin sanat olarak sunumunda örme tekniklerinin sergilendiği ve beden de bu tekniklere dâhil edildiği gözlemlenmektedir. Üretimin izlenecek bir unsur olması şüphesiz tekniklerin kavramsal unsurlarıyla bütünleşiktir. Bu bakımdan, örnekleri açıklayabilmek için çalışmada sanatçıların beyanlarına yer verilmiş ve ayrıca literatürde yer alan nesnesizlik kavramı üzerinde durulmuştur. Bu noktada, performans yoluyla kavramsallaştırılan üretim tekniklerinin, onlarla ilişkili materyallerden bağımsız olarak ele alındığı ve yeni sanat durumlarının ortaya konduğu aksiyon-üretimlerden bahsedilebilir. Bilinen tekstil sanatı veya tekstil kullanılarak yapılan sanatın dışında bir konu olarak algılanabilecek bu durum, post modern özelliklerinin yanı sıra, yüzyıllar içinde kendine has teknikler ile üretilmiş materyaller olarak tekstillerden bağımsız değildir. Günümüzde, tekstil malzemelerinin imkânları ile yeni anlatılar ortaya konmakta ve yeniden algılanmak üzere sanat izleyicisine sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tekstil, Güncel Sanat, Performans Sanatı

Makale Bilgisi

Geliş: 7 Temmuz 2019

Düzeltilme: 22 Temmuz 2019

Kabul: 5 Ağustos 2019

Giriş

1960'lı yılların sonunda sanat ortamının politikleşmeye başlaması ve 1963 yılında Fluxus manifestosunun yayınlanması ile birlikte sanatta alternatif üretimlerin dönemi başlamıştır. 'Happenings', aksiyon, arazi sanatı (land art) herhangi bir mekandan ve sanat nesnesinden soyutlanmış sanatın salt kavramsal varlığını ortaya çıkarmaya yönelik akımları oluşturmuştur. Sanatta manifestolar dönemi olarak bilinen bu dönemde, tüm sanat dallarında ortak düşünce ve akışa göre hareket ederek üretim yapan sanatçı grupları ortaya çıkmıştır. Performans sanatı, Fluxus ve 1970'li yılların ruhunu oluşturan 'sanat için sanat' önermesi içinde, kavramsal içerik üretme biçimlerinden biridir.

Performans, eylemin sonucu olarak bir nesne ortaya koymaz, galeride ya da müzede olmak zorunda değildir. Önceki yüzyılın sanat algılayışını belirginleştiren ve destekleyen iktidarı reddeder. Plastik sanatlarda kullanılagelen bedeni satın alınmaz biçimde ortaya koyar. Bu nedenle performansın sanat algısı içinde konumlandırılmasındaki öncelikli meselelerden biri, sanatın politikleştiği dönemde yalın sanat düşüncesini öne çıkarma amacı ile sergilediği apolitik duruşu ve iktidarı redderken ortaya çıkan politik duruşundan doğan ikilemdir. Atakan bunu şöyle açıklar (2015, 28):

'1960 ve 1970'lerin sanatçıları yalnızca sanatla ilişkili konular üzerine yoğunlaşma eğilimi gösterdikleri için, çalışmaları çoğu kez apolitik görünmekle birlikte, geleneksel sanat tanımları ve bağlamlarının ortaya koyduğu sınırları irdelediği için, beraberinde kurumlara karşı çıkışı, dolayısıyla da politik boyutları getirmiştir.'

Performansın durağan bir sanatsal yapıtı yoktur. Bu nedenle bir sanat yapıtında var olan, malzeme, teknik ve üsluptan bağımsızdır. Antmen, (2008: 222) 'Performansla birlikte, o güne değin genellikle iki boyutlu yüzeyler üzerinde temsil edilen beden, başlı başına sergilenen bir sanatsal malzemeye dönüşmüştür. Bu açıdan bakıldığında, kavramsal sanat boya olarak bedeni seçmiştir.' ifadesiyle bedenin performanstaki nesnelliğini kısaca açıklar. Bedene ilişkin başka bir durum ise performansın sanatçı dışında herhangi biri tarafından yapılabilir olmasıdır. Kim gerçekleştiriyor olduğuna bakılmaksızın sanatçı, fikri ile oradadır. Bedenle birlikte başka herhangi bir nesne de malzeme haline gelebilir, Otto Mühl, yumurtanın bile bir vücudun bir salgısına benzeyen madde olduğunu ifade eder. Bu yaklaşım günlük anlayışımız içerisinde karşılaştığımız bütün maddelerin algılanması ile ilgili durumları farklılaştırmaktadır. Mühl burada performansın öznesi veya nesnesi sınırlarında görülebilen bedenin konumundaki mulaklığı vurgular. Performansı ortaya koyanın bizzat sanatçı olması -ve izleyici tarafından bilinmesi- onun yapan, (eyleyen) ve sınırlı bir süre içinde izleyicisinin mekanda olması, kurgulanmış bir içeriğin sunulması literatürde sahne sanatları ile kıyaslı olarak ele alınmasını beraberinde getirmiştir. Bu ilişkinin bağlantıları ilk olarak 1948'de yapılandırılmıştır. Performansın yeni bir tür olarak ortaya çıkmasında ünlü yazar ve yönetmen Antonin Artaud'un sahne sanatları alanındaki yenilikçi girişimleri ve tiyatrunun nasıl performatif olabileceği üzerine düşüncelerini yazdığı metinler mevcuttur (bkz:Antmen,2008,222). Bu metinlerde de Artaud, beden üzerine odaklanmış ve sahne sanatlarındaki icranın performatif olmasını sağlayacak dönüşümleri irdelemiştir. Performans sanatının diğer sahne sanatlarından ayrımlarının belirginleştiği 1960 sonrasında ve yüzyılın sonuna gelindiğinde dönemin deneyselliği içinde başlı başına bir tür olarak uluslararasılaşmıştır. Performans sanatı, bu makalede güncel sanat olgusu içinde ve yakın tarihte sergilenen örnekler üzerinden incelenmektedir. Ancak burada güncel sanatın kendine has dinamikleri içindeki performanstan söz edilmektedir. Öncelikli olarak karşımıza, halen bazı bilinmezleri olan ve yeni bir kuşak tarafından icra edilen güncel sanat olgusu çıkmaktadır. Çünkü günümüz sanatının temsille devam eden ilişkisi, aynı zamanda üretim biçimlerindeki sonsuz çeşitliliği ve kavramsal sanatla sürdürdüğü bağı, performansın bugün için farklı terimler üzerinden açıklanabileceğini düşündürmektedir. Dolayısıyla ilk bölümde güncel ve sanatta üretim kavramı üzerinde durulmuştur. Üretimin performansda nasıl ele alındığı, beden ve malzeme ilişkisini bu perspektiften okumak adına yararlı olacaktır. Bu bağlamda tekstil malzemelerinin performanslarda nasıl kullanıldığı, önceki bölümlerde yer alan bilgiler ışığında açıklanacaktır.

Günümüz sanatı, sanat akımlarının ve dönemlerin incelendiği metotlar ile ele alındığında; malzeme, teknik, üslup ve anlam bakımından sınırları hareket halinde olan, kendi içinde çoğalan ve çeşitlenen bir kümeyi andırır. Literatürde tanımlama girişimlerindeki yetersizliğin ise doğal olarak, oluşmakta olanın belirsizliğinden kaynaklandığı görülebilir. Bu tanımlardan bazıları da, sanatta güncelliğin tam olarak neyi ifade ettiğini belirleme

üzerinedir. Dolayısıyla çağdaşlığın anlamları üzerine düşünmeyi önerir.

Nietzsche'nin Türkçeye 'Çağa Aykırı Düşünceler' olarak çevrilen metninde Roland Barthes, 'çağdaş' kelimesinin 'vakitsiz' anlamında kullanıldığını ifade eder. Ancak çağdaş olan güncel değildir. Vakitsiz, tam olarak güncel olmayan ve daha geniş olan çağın perspektifini öngörme anlamındadır. Artun ve Öрге, daha basit bir ifadeyle, kendi zamanı ile mükemmel şekilde çakışmayan, çağın taleplerine de uymayan ve bu anlamda güncel olmayan kişi, gerçekte kendi zamanında ve çağdaştır diyerek çağdaş kavramını netleştirir ve aynı zamanda Nietzsche'nin (attualita) aktüalite yani güncellik algılayışını açıklamış olur (Artun ve Öрге, 2017:42). Sanatın 'güncel' olma misyonu da bugün üretilmiş olandan ziyade günümüzün kendisini gösterme şeklini, günümüz değerlerinin ortaya çıkışını gösterir (Doğan Sözür, 2019,4).

Performansın Konusu Olarak 'Üretim'

Performans sanatı, kullanılan objeler ve onların temsil ettiği kavramlar ile bütüncül olarak ele alınır. Bunun nedeni seçilen nesnelerin anlatımı desteklemesi veya eylemin içinde atfedilen role kendiliğinden konumlanmasıdır. Her iki durumda da malzeme, düşünce ya da duygunun aktarılması için beden gibi göz önünde olan unsurdur. Örneğin, gündelik (kullanılmış) nesneler, anlatının kurgulandığı çerçevede yeniden anlam kazanır ve onlara atfedilen rolü oynar. Bedenle aynı platformda ve hareketli olan bu nesneler, yeni anlamlar açığa çıkarır. Diğer yandan, performansta üretilmekte olan'ın izlenmesi, malzemeyi bedenden öne çıkarır, hareket malzemenin üzerindedir. İzleyici beden değil, üretilene odaklıdır. Bu durumda beden (sanatçı olabilir) üretimde kendine düşen görevi yapmaktadır (bir tekniğe göre üretmektedir) Beden ve nesne ilişkisi üretim kavramı üzerinden ele alınmaktadır. Burada üretim, teknikler birbirinden ayrılmaksızın performansın izleyicisine iletmeyi amaçladığı fikri ve duyguyu oluşturmak amacıyla uygulanır. Bir terzi atölyesinde izlenebilecek bu üretim performans alanında, benzer mekan ve şartlarda olsa da, izleyici ile temsil ettikleri ve duygusal çıkarımları bağlamında yüzleşmektedir ve çözülmesi gereken bir durum niteliğindedir. (Şüphesiz, terzi atölyesindeki bir kişi üretime şahit olduğu sırada eylemleri kavramsallaştırmak ve duygusal çıkarım yapmak eğiliminde değildir) Bu durum, üretimin niteliğini ve sebebini sorgulatır ve bizleri bilindik olan, modernizm sonrası sanat görüşüne geri götürür. Çünkü modernizmden bu yana plastik sanatlarda geçerliliği halen sürmekte olan durum, sanatçının teknikleri yapıtın anlaşılması için gerektirdiği şekilde ve düzeyde uygulamasının 'yeterli' olduğudur. Kısacası üretimin sanat yapıtı için ne olduğu tartışması halen sahnededir. Üretimin kendisinin tartışıldığı platformlardan biri, sanatta kavram arayışının belirgin şekilde göz önünde olduğu günümüzde, ortaya çıkışı nesnesizliğe dayanan performanstır. Üretimin anlamlarını yeniden, performanslar üzerinden okumak, bir bakıma güncel sanatın bu anlam arayışındaki hedefini bir bakıma kendine çevirdiğini düşündürmektedir.

Üretimin kendisi hem kavramsal hem fiziksel (gerçekten birseyi üretmek) olarak performansı gerektirir kısaca, üretim ile performans (eylem) kavramsal olarak kendiliğinden bütünlük içindedir ve bütün olarak algılanır haldedir. Günümüzde el ile üretimin otantikleşmesi* çağın endüstri düzeyinde onun izlencelik bir eyleme dönüşmesini beraberinde getirir. Burada otantikleşmeden kasıt, gündelik yaşamda nadir karşılaşılmaya başlanan terzi, ayakkabı üreticisi gibi üretim yapan kişilerin tekniklerinin izlenememesi, ayrıca modern kentleşme içinde de bu ve benzeri mekanların yaşam alanlarından ayrılmaya ve azalmaya başlaması nedenleriyle, üretim ve zanaata yabancılaşmadır. Sanatsal açıdan üretim kavramı performatiftir ve kültür, zanaat, emek, kolektivite veya başka kavramlarını kapsayan açılımlar ortaya çıkarılabilir. Çünkü sanayi devrimi sonrası dönem düşünüldüğünde üretim, sosyal hayatı dönüştürmüş, toplum ve kültür ile ilgili bilgileri açığa çıkaran devrimsel etkileri olmuş bir olgudur. Dolayısıyla geçmişinde olan kavramlardır. İlk endüstri çağı ile ilgili literatürün önemli bir kısmını oluşturan üretimin dönüştürdüğü, sözü geçen kavramları temsil eden bilindik üretimlerden biri tekstildir. İnsanlığın en eski üretimlerinden biri, aynı zamanda tarihte üretimin endüstrileşmesindeki öncelikli alandır.

Performansta Malzeme ve Üretim Bağlamında Tekstil

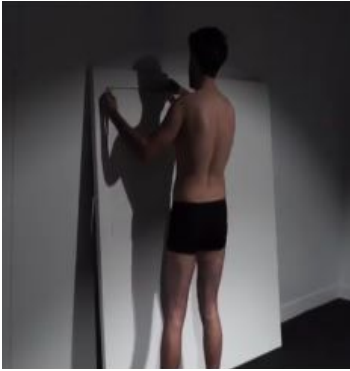
Sanatsal mesajı aktaran performans, sunulmak istenen anlatının aracı olarak nesneler kullanır. Bunlar eylem sırasında beden ile görünür hale gelir. Performansta bu nesnelerin temsili gücü artar, performanstan ayrı benlik ve mevcudiyet oluşturur. Performans, fiziksel ve psikolojik sınırları belirlemede, ritüelistik denebilen hareketler ve

obje ile olabileceği gibi, Marc Quinn'in enerji transferi olarak ortaya koyduğu ve fiziksel aksiyondan statik nesneye dönüşmüş bağımsız bir nesne olarak algılandığını söyleyebileceğimiz 'Shit Head' heykeli de performansın temsili aksiyonun parçası olabilir.

Bu kısımda incelenecek performansları da seçilen malzemenin uygulayıcısı konumunda kullanılan bedenler üretime yönelik kullanılan nesnelerin rolündedir. Tekstil malzemeleri ile ilgili yapılacak iş bellidir, izleyici (teknik bilgisi halinde) akışı kavrayabilmektedir, akışı materyal şekillendirmiştir yani malzemenin yönettiği performanslar söz konusudur. Araştırmanın devamında İstanbul'da ve dünyada uluslararası sanat platformlarında karşılaşılan güncel örneklerle yer verilmiştir.

Bunlar; Nazir Özbakış, 2019 Mamut Art Project kapsamında gerçekleştirdiği üretim performansı, 'Buluşma/ To Meet', Seçil Demircan: 2019 Mamut Art Project kapsamında gerçekleştirdiği 'İlmek/Knot' ve Kaxita Vatanajyankur'un gerçekleştirdiği Bangkok Bienalinde sunulan 'Knıt/Örme' sırasıyla sahnelerden fotoğraflar ile performanslara* ilişkin kısa açıklamalar sunulmuştur.

'Buluşma/ To Meet' Nazir Özbakış:

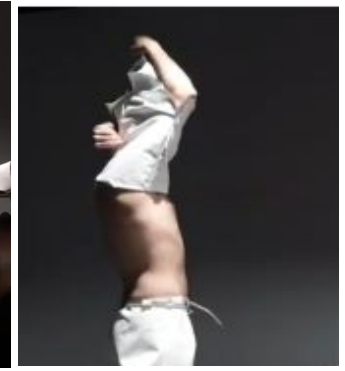
Resim 1. Performanstan alıntı, <https://www.youtube.com/watch?v=fUO4wDzAP-E>

Resim 2. Performanstan alıntı, <https://www.youtube.com/watch?v=fUO4wDzAP-E>

Resim 3. Performanstan alıntı, <https://www.youtube.com/watch?v=fUO4wDzAP-E>

Resim 4. Performanstan alıntı, <https://www.youtube.com/watch?v=fUO4wDzAP-E>

Sanatçı, tuval bezini keserek ve manuel dikiş makinası kullanarak kendisine alt ve üstten oluşan iki parça giysi dikmiş ve giymiştir. Performansın sonunda sanatçı, fuar alanında bu giysiler ile dolaşmış ve mekanda asılı olan diğer sanat eserlerini incelemiştir. İzleyici, oluşmakta olan malzemeyi izlemekte üretime şahit olmaktadır. Bir diğer performans, örme kullanılarak, oluşum yerine çözülüm ya da eksilme izletilen Demircan'ın performansıdır. İzleyici sanatçının üzerinden söktüğü ipliği toplayarak katılım sağlamaktadır.

'Knot/ İlmek' Seçil Demircan:

Tekstile ilişkin uygulamalar, (dikiş, yama yapma, onarma, örme, vb) ev yaşamında kadın ile ilişkilendirilmesi (daha ziyade kadın tarafından icra edilmesi) domestik ve dişil algılanmasıyla ilişkilidir. Aynı zamanda bunlar günümüzde evlerde üretimin de karşılığıdır ve bilindiktir. Demircan kendi performansını benzer kavramlarla ifade açıklamıştır:

'Bu örgü, zihnin ve bedenin kalıntılarıyla kaplı tek bir öznenin, yani kadının çevresinde örülü. Bu örgüyü sökmek de performansın ta kendisi aslında. Örgünün sökülmesiyle başlayan içsel hareket, süreçle birlikte yerini başka bir alan içinde buluyor. Tüp şeklinde ördüğüm ve tüm bedeni kaplayan kırmızı yün örgünün çözülmesine tanık oluyoruz bu performansta. Örgü, anneden kızına aktarılan oldukça dişil bir olgu. Bu hissiyattan yola çıkarak ördüm örgüyü.' (<https://www.instagram.com/p/BwAIRQxgw2Y/>)

Performanslarda* üretim ile ilgili ritüelistik olarak bahsi geçen durumun ve izleyici ile etkileşimlerinin anlaşılabilmesi için fotoğrafların kaynağı olan linklerden videolar izlenebilir.

Resim 1. Performanstan
alıntı, <https://www.instagram.com/p/BwAIRQxgw2Y/>

Resim 2. Performanstan
alıntı, <https://www.instagram.com/p/BwAIRQxgw2Y/>

Resim 3. Performanstan
alıntı, <https://www.instagram.com/p/BwAIRQxgw2Y/>

Resim 4. Performanstan
alıntı, <https://www.instagram.com/p/BwAIRQxgw2Y/>

Günümüzde sanatın üretim tekniklerinde görülebilir bir artış eğiliminde olan tekstil kullanımı, kavramsal temsilleri teknikleri bakımından performansın konusu, nesnesi durumundadır. Demircan performansa izleyiciyi dahil etmekte, o an yakınında olan kişilerle rol vermektedir. Yapılan işi birlikte yapmak olarak düşünülürse kolektif çalışma veya Demircan'ın performansa kendi atfettiği anlam düşünülürse bu kişiler toplumu temsil etmiş olabilir. Ancak burada rahatlıkla söylenebilen, sıkı bir örgüden başkalarının yardımıyla kurtulmak olduğundan özgürleşmek durumudur.

Tekstil teknikleri, dikiş, yama yapma, onarma, örme, ev yaşamında kadın ile ilişkilendirilmesi (daha ziyade kadın tarafından icra edilmesi) domestik ve dişil olarak algılanabilmekte günümüzde nadir üretme eyleminin de evlerdeki karşılığıdır.

‘Knit/Örme’ Kaxita Vatanajyankur:

Resim 1. Performanstan alıntı,
<https://www.youtube.com/watch?v=bcp4r59t2nE>

Resim 2. Performanstan
alıntı,<https://www.youtube.com/watch?v=bcp4r59t2nE>

Resim 3. Performanstan
alıntı,<https://www.youtube.com/watch?v=bcp4r59t2nE>

Resim 4. Performanstan
alıntı,<https://www.youtube.com/watch?v=bcp4r59t2nE>

Bangkok Bienali’nde (2018) gerçekleştirdiği performans ile ilgili verdiği röportajda amacının insan bedeninin makinalaştığında kaçınılmaz olarak duyguların açığa çıktığını göstermek olduğunu söylemiştir (Interview with Naima Morelli / Cobo Social, <https://www.kawita-v.com/knit.htm>) Sanatçı tamamen kendisini kapatana dek örmüş, bu sırada bedeni tığ olarak kullanmış dolayısıyla her defasında her ilmeğin arasından geçmiştir.

Vatanajyankur’un performansı, bedenin üretim ile senkronize olmasını gerektirmektedir. İşin ritmi, hareketlerdeki tekrar ve yapılabilmesi için gerekli konsantrasyon nedeniyle ritüelistiktir. Vatanajyankur’un bedeni mekik olarak kullanarak büyük ölçekli bir dokuma yaptığı performans da sanatçının çalışmaları arasındadır. Venedik Bienali’nde gerçekleştirdiği performansında bedeni ile ilk iplik eğirme aparatı Spinning Jenny işlevini (elde iplik eğirme) kendi etrafında ipliği bedenine sararak gerçekleştirmiştir (<https://www.kawita-v.com/>) Sanatçının yalnızca tüm tekstil tekniklerini gerçekleştirdiği ‘Performing Textiles’ serisinde ‘the Spinning Wheel’ adlı çalışması (2018) portfolyosunda (sanatçıya ait web sitesinde) izlenebilir.

Sonuç

Performans, sanatta nesne olarak bedeni konumlandırabilir ve onunla aynı düzeyde hareketli olabilen materyaller malzemenin yeniden anlamlandırılmasına yol açar. Bedenle aynı platformda ve hareketli olan bu nesneler, yeni anlamlar açığa çıkarır hatta performansın esas oyuncusu nesneler olabilir. Günümüzde sanatın üretim tekniklerinde tekstillerin kullanımı görülebilir bir artış eğilimindedir. Kavramsal anlamları bakımından performansın nesnesi olabilmektedir.

Sanat yapıtında üretimin konusu ve malzemesi olarak tekstiller, plastik sanatlardan performans sanatına geçiş sergilemiştir. Burada güncel sanatın disiplinlerarasılığı ve üretimde özgürlüğü etkili olmuştur. Burada performansın incelenmesinin sebebi, daha sık görmeye başladığımız tekstil teknikleri uygulamalarının eylem haliyle bir mesaj verebileceğini gösteren örneklerin, İstanbul’da ve dünyada yakın zamanlarda gösterilmiş olması, bir ürün olmadan dahi tekstilin üretim yoluyla sanatın odağında olmasıdır.

Uygulanan teknikler düşünüldüğünde örnekler doğrudan tekstil sanatı konusuna derinlik kazandırmayan bu performanslar, güncel sanat adına okunduğunda yeni açılımları ortaya çıkaran kazanımlardır. Sanatın kavramsal

arayışına, plastik sanatların üretim tekniklerine, hatta performansa uzanan çeşitlilikte tekstillerle yapılan uygulamalar otantik bir ifade yoludur. Örneğin bir halıyı dokuyan kişi olmak, veya halıyı dokuyan 'mekik' konumunda olmak sanatsal açıdan farklı durumlardır. 1960'lı yıllarda üretimi, eylem olarak ayrı anlam atfeden sanat algısı ortaya çıktığında 'action painting' olarak gösterilen, resim yapmak eylemi, bedenle boyamak durumunu açığa çıkarmıştır. Günümüzde ise herhangi bir eylemde izleyicinin üretilen malzemeyi takip ettiği performanslarda tekstilleri görebilmekteyiz.

Bir diğer durum, performans sanatı hakkında literatürde, ardı ardına bir malzemeyi kullanarak sayılı denebilecek uluslararası platformlarda benzer teknikler üzerinden birkaç örnek verdiği nadir durumların olmasıdır. Araştırmada kullanılan örneklere, bu bakımdan önemli atfetmek mümkündür.

Kaynaklar

Antmen , A. (2008). '20.yy Batı Sanatını Okuyanlar, İstanbul: Sel Yayınları.

Atakan, N. (2005). Sanatta Alternatif Arayışlar, İstanbul: Kara Kalem Yayınları.

Artun, A ve Örgü, N. (2017). Çağdaş Sanat Nedir, Modernlik Sonrası Sanat, İstanbul: İletişim Yayınları

Doğan Sözür, Z. (2019). Güncel Sanatta Zannaatin Temsili ve Tekstil Yapıtları Üzerinden İncelenmesi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, e-ISSN 2149-1755, sayı:6 s.1-13.

Kawita Vatanajyankur Performansı (Bangkok Bienali/2018), <https://www.youtube.com/watch?v=bcp4r59t2nE>

Kawita Vatanajyankur Ropörtaj: <https://www.kawita-v.com/>

Nazir Özbakış Performansı (Mamut Art Project 2019/İstanbul), <https://www.youtube.com/watch?v=fUO4wDzAP-E>

Seçil Demircan Performansı (Mamut Art Project 2019/İstanbul), <https://www.instagram.com/p/BwAIRQxgw2Y/>

PERFORMATIVE APPROACHES TO TEXTILE PRODUCTION

Zehra DOĞAN S Z  R

Abstract

In this study, the situations in which the textile material and its own techniques are used as an act of production are examined in performance art, which does not usually produce an art object. In today's art performances; it is observed that knitting techniques are exhibited in the presentation of the action-production as art together with inclusion of the body. The action of production is undoubtedly a performance to watch and it is integrated with the conceptual elements of the techniques. In this regard, the study examines the statements of the artists and also reviews the concept of objectlessness in the literature in order to explain the examples. At this point, it can be said that the production techniques, which are conceptualized through performance, are handled independently from the materials associated with them in these action-productions where new art situations are revealed. However these situations, which may be perceived beyond textile art or other art forms using textiles because of their post modern features, are somehow related to textile material that inherits centuries of technical progress. Nowadays, new narratives can be presented with the possibilities of textile materials and introduced to the art audience for re-perception.

Keywords: Textile, contemporary art, performing arts